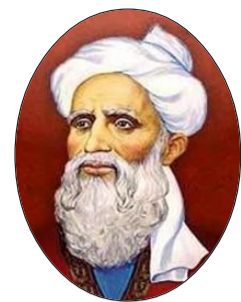
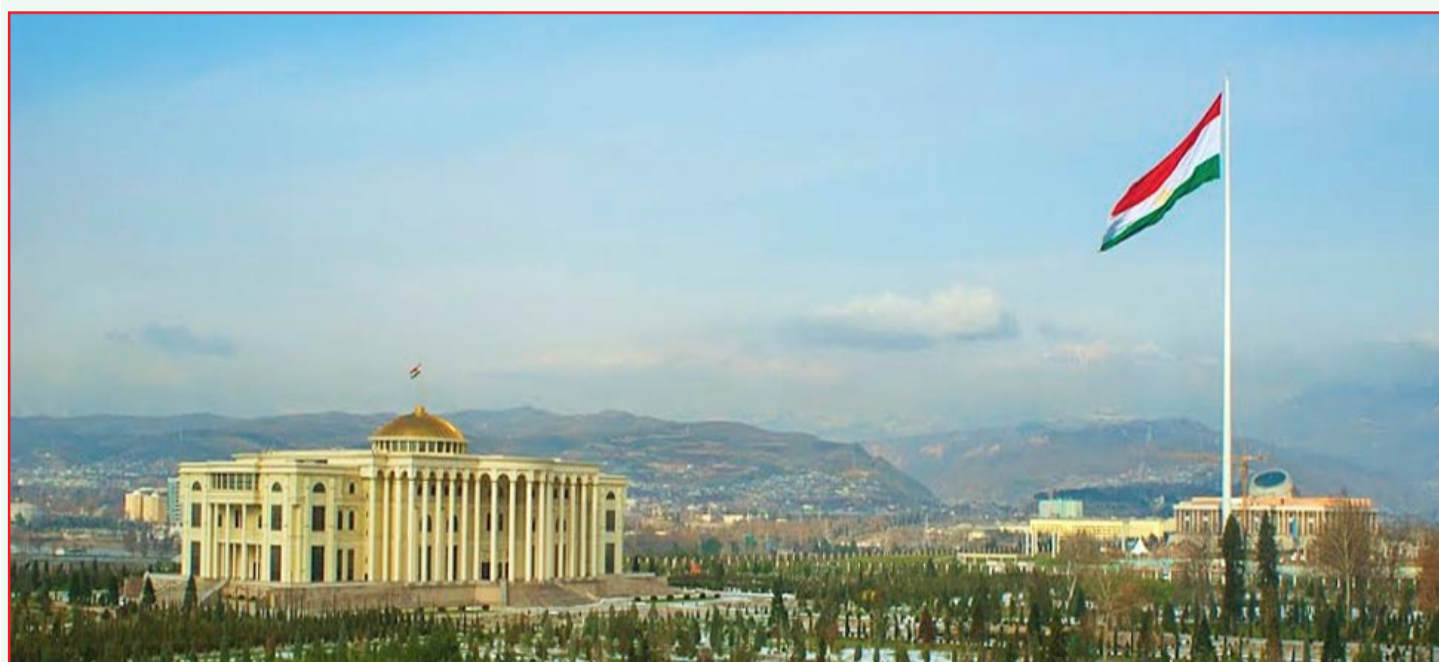

АНВОРИ ДОНИШ

E-mail: anvor.donish@kgu.tj **Нашрияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ***
www.kgu.tj **№17 (299) 16-уми декабри соли 2019, душанбе (оғози нашр: соли 1994)**

ТОҶИКИСТОН ДУЮМИН КИШВАРИ АМНТАРИНИ ҶАҶОН ДОНИСТА ШУД!

Маркази таҳлилии амрикоӣ Gallup дар пайи назарпурсии шахрвандони 142 давлати дунё кишварҳоро рабабандӣ карда, Тоҷикистонро дар зинаи дуюми ҷадвали амнтарин кишварҳои олам ҷой додаст, хабар медиҳад АМИТ "Ховар".

Дар ин рабабандӣ ҷои аввал ба Сингапур ва ҷои сеюм ба Амороти Муттаҳиди Араб дода шудааст.

Пажуҳишгарон пурсидаанд, ки оё аз гаштугузори шабона дар танҳои наметарсед? Тоҷикистониён изҳор доштаанд, ки зимни гаштугузори шабона ҳеҷ хатареро эҳсос намеkunанд ва ба мақомоти ҳифзи тартиботи маҳали зисташон бовар доранд, хабар додаст Gallup.

Дар баробари Тоҷикистон инчунин Миср, Норвегия, Туркменистон, Швейтсария, Узбекистон, Финландия, Чин, Олмон, Имороти муттаҳиди араб шомили рейтингии кишварҳои амнтарин шудаанд.

Дар маҷмуъ, зимни назарпурсӣ дар ҷаҳон аз се ду нафар - 69 дарсад изҳор доштаанд, ки ҳангоми сайругашти шабона худро амн эҳсос меkunанд ва 68 дарсад изҳор доштаанд, ки ба пулиси маҳаллӣ бовар доранд.

Ҷар нафари 8-ум, ё худ 13 дарсад гуфтаанд, ки соли гузашта моли онҳо ё наздиконашон ҳадафи дуздӣ қарор гирифтаст ва 6 дарсад изҳор доштаанд, ки мавриди ҳамлаю горагарӣ қарор гирифтаанд.

Дар Афғонистон танҳо 13 дарсад изҳор доштаанд, ки ҳангоми сайругашти шабона дар танҳои худро амн эҳсос меkunанд. Ин нишондод як сол пеш ба 20 дарсад баробар будааст. АМИТ "Ховар"

ҶОИЗА, ОРДЕН, МЕДАЛ ВА ДИГАР МУКОФОТҶОН ЭМОМАЛӢ РАҶМОН

С. 9

80 СОЛИ ЗИНДАГИИ ОЛИМ: ИБРАТ БАРОИ ДИГАРОН

С. 4

МИНБАРИ ДОНИШҶӢ

С. 12-13

ХУРОСОНӢ: ТАҶСИЛ ДАР АФҶОНИСТОН МУШКИЛТАР АСТ, ЧУНКӢ...

С. 11

ҶУҚУҚ ВА ӢҶДАДОРИҶОН ОМУЗҶОР ВА ДОНИШҶӢ

С. 6

МАРД НАМИРАД БА МАРГ...

С. 7

ИҚТИСОДШИНОСИ СЕРМАҶСУЛ

С. 2

БАРГУЗОРИИ ҶАЛАСАИ ПАДАРУ МОДАРОН ДАР ДОНИШГОҲ

Санаи 26.10.2019 дар толори фарҳангии донишгоҳ тибқи нақша-чорабини раёсати тарбия ҷаласаи васеи падару модарони донишҷӯёни факултети филологияи тоҷик ва журналистика ва факултети омӯзгорӣ ва фарҳанг баргузор гардид. Дар вохӯри ноиби ректор оид ба таълим, дотсент Холиқов С., ноиби ректор оид ба илм ва инноватсия Рафиев С., ноиби ректор оид ба тарбия Назаров Ҳ., сардори раёсати тарбия Гулов Р., садорати факултети филологияи тоҷик ва журналистика ва факултети омӯзгорӣ ва фарҳанг иштирок намуданд. Сухани ифтитоҳиро ноиби ректор оид ба таълим, дотсент Холиқов С. кушода, дар бораи вазъи таълиму тарбия дар соли таҳсили 2019-2020 суханронӣ намуданд. Дар анҷоми вохӯри ноиби ректор оид ба таълим Холиқов С. ба до-

нишҷӯёни лаёкатманд, ки дар Олимпиадаи донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ фаъолона иштирок намуда, сазовори ҷойҳои ифтихорӣ гардиданд, бо Ифтихорнома, мукофотҳои пулӣ қадрдонӣ гардида, падару модарони онҳо бо сипосномаи Раёсати донишгоҳ сарфароз гардониданд шуданд.

ИФТИХОРНОМА АЗ ОЗМУНИ "ФУРҶИ СУБҲИ ДОНОЙ..."

Санаи 26.11.2019 Юнусова Ҳалима, донишҷӯи факултаи филологияи тоҷик ва журналистикаи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ барои иштироки фаъолона дар даври сеюми озмуни ҷумҳуриявии "Фурӯғи субҳи доноӣ китоб аст" аз рӯи наминатсияи адабиёти муосири тоҷик бо ифтихорномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон қадрдонӣ карда шуд.

МАРҶОНА-ДУХТАРИ ВАЗНБАРДОР

Бо ташаббуси Кумитаи ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон санаи 26.11.2019 дар шаҳри Душанбе мусобиқаи ҷумҳуриявӣ оид ба "Вазнбардорӣ" байни ҷавондухтарони аз 15 то 20-сола баргузор гардид, ки дар он донишҷӯи факултаи омӯзгорӣ Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Марҷонаи Сабзаалӣ иштирок намуда, ҷойи 2-юмро ишғол кард ва бо тӯҳфаву медал ва ифтихорнома қадрдонӣ карда шуд.

ШУКРОНА-ВАЗНБАРДОРИ № 1

Бо ташаббуси Кумитаи ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон санаи 26.11.2019 дар шаҳри Душанбе мусобиқаи ҷумҳуриявӣ оид ба "Вазнбардорӣ" байни ҷавондухтарони аз 15 то 20-сола баргузор гардид, ки дар он до-

нишҷӯи факултаи омӯзгорӣ Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Шукронаи Ширин иштирок намуда, ҷойи 1-юмро ишғол кард ва бо тӯҳфаву медал ва ифтихорнома қадрдонӣ карда шуд.

СИПОСНОМА БАРОИ ИШТИРОК ДАР ОЗМУН

Бо ташаббуси Қисми минтақавии РВҚД дар вилояти Хатлон оид ба гурӯҳи ноҳияҳои Кӯлоб санаи 13.11.2019 озмуни шаҳрии "Иншои

беҳтарин" дар мавзӯи "Пешвои миллат - ҳастии миллат" бахшида ба Рӯзи милитсия баргузор гардид, ки дар он донишҷӯи факултаи филологияи руси Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Ҳабибуллозода Малоҳат иштирок намуда, барои хониши хубу аъло, интизоми намунавӣ, фаъолият дар чорабиниҳои ҷамъиятӣ, саҳми арзанда дар таъмини тартиботи ҷамъиятӣ ва иштироки фаъолона дар озмун бо ифтихорнома қадрдонӣ карда шуд.

АЗ РҶЗНОМА

Ба таваҷҷӯҳи донишҷӯён ва омӯзгорони Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ расонида мешавад, ки рӯзномаи "Анвори дониш" мақолаҳои хонданбобро ҳамеша чоп

мекунад. Воридшавии мақолаҳо ба идораи рӯзнома хеле зиёд буда, мо имкони ба яқборагӣ нашри ҳамаи онҳоро надорем.

КОНФЕРЕНСИЯ: "МАСЪАЛАҲОИ МУБРАМИ МАТЕМАТИКА ДАР ЗАМОНИ МУОСИР: ДУРНАМО ВА ҲАЛЛИ ОНҲО"

Санаи 23-юми ноябри соли ҷорӣ дар толори фарҳангии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи "Масъалаҳои мубрами математика дар замони муосир: дурнамо ва ҳалли онҳо" бахшида ба 80-солагии доктори илмҳои физика ва математика, профессори ДДК ба номи А. Рӯдакӣ, шодрон Раҳмат Акбаров баргузор гардид.

Конференсия аз ду бахш: 1. Масъалаҳои мубрами математика дар замони муосир, ки дар ин бахш 43 мақол пешниҳод шуда буд. 2. Педагогика-методикаи таълими математика, ки дар бахши мазкур 48 мақола пешниҳод гардида буд.

Ҷаласаи ифтитоҳиро ноиби ректор оид ба таълим Холиқов С.С. кушода, меҳмононро ба хайрамақдам гуфтанд. Сипас, ноиби ректор оид ба илм ва инноватсия, номзади илмҳои педагогика Рафиев Сафархон баромад намуда, ҳозиринро оид ба раванди баргузори конференсия ва кор бо бах-

шҳо шинос намуд. Сипас, мақолаи номзади илмҳои физика ва математика, мудири кафедраи таҳлили математикӣ ва назарияи функсияҳои Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Абдулазизов А.Х. дар мавзӯи "Системаи беохори муодилаҳои дифференциалӣ бо параметр" шунида шуд. Баъдан, кор дар бахшҳои сурат гирифт. Бегоҳии ҳамаи рӯз конфронс ҷамъбаст гардид.

ЧОРАБИНИ ҲАМОН БА РҶЗИ ПАРЧАМ

Таърихи 29.11.2019 дар толори фарҳангии донишгоҳ конференсияи илмӣи №17-уми "Ҷамъияти илмӣи донишҷӯён" доир гардид, ки фарогири се мавзӯӣ буд:

- Парчами Тоҷикистон пешинаи ҳазорсола дорад.
- Меҳр бар парчами давлатӣ меҳр бар миллату давлат аст.
- Парчами миллии ифтихори дирӯз, имрӯз ва фардои миллат.

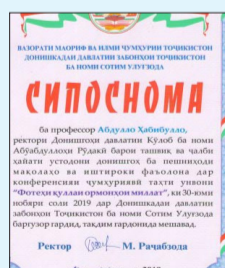
Дар конференсияи мазкур маърузаҳо аз ҷониби донишҷӯёни факултаи таърих, ҳуқуқ ва муносибатҳои байналмилалӣ шунида шуданд. Дар конференсия мазкур аъзои "Ҷамъияти илмӣи донишҷӯён" ки аз 10 факултет ҳастанд, бо шумораи 205 нафар иштирок намуданд ва дар охир баъд аз шунидани маърузаҳо саволу ҷавобҳои сурат гирифт.

ФАЪОЛИЯТИ МАҲФИЛИ "СИЁСАТ- ШИНОСОНИ ҶАВОН"

Тибқи нақшаи кории кафедраи сиёсатшиносии донишгоҳ санаи 27.11.2019 дар толори фарҳангӣ маҳфили навбатии "Сиёсатшиносони ҷавон" баргузор гардид, ки дар он 45 нафар донишҷӯён аз 10 факултет иштирок намуданд. Дар маҳфил аз тарафи донишҷӯён маърузаҳо пешниҳод шуданд. Нахуст, донишҷӯ-

ӣи соли 4-юми факултаи таърих, ҳуқуқ ва муносибатҳои байналмилалӣ Башолов Мунавваршо дар мавзӯи "Дин ва сиёсат" баромад намуданд ва дар охир баъд аз шунидани маърузаҳо саволу ҷавоб сурат гирифт. Роҳбарии маҳфилро ассистенти кафедраи сиёсатшиносӣ Ҷураев Далер ба ўҳда до-рад.

СИПОСНОМАИ ДДЗТ

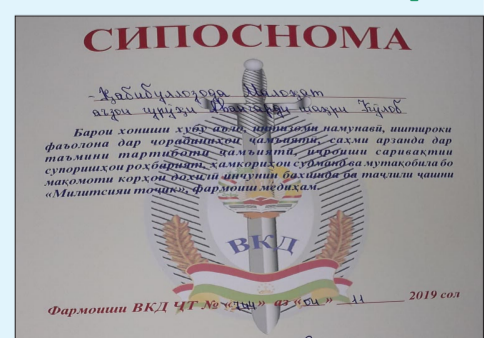

Абдулло Ҳабибулло, доктори илмҳои физика ва математика, профессор, узви вобастаи АИ ҶТ, ректори Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи

Рӯдакӣ барои ташвиқ ва ҷалби ҳайати устодони донишгоҳ барои пешниҳоди мақолаҳо ва иштироки фаъолона дар конференсияи ҷумҳуриявӣ таҳти унвони "Ҷамъияти қуллай ормонҳои миллат", ки санаи 30-юми ноябри соли 2019 дар Донишгоҳи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи Сотим Улугзода баргузор гардид, бо сипоснома қадрдонӣ карда шуд.

СИПОСНОМАИ ВҚД БА МАЛОҲАТ

Малоҳат Ҳабибуллозода, донишҷӯи факултаи филологияи руси Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, аъзои гурӯҳи "Авангард"-и шаҳри Кӯлоб барои хониши хубу аъло, интизоми намунавӣ, иштироки фаъолона дар чорабиниҳои ҷамъиятӣ, саҳми арзанда дар таъмини тартиботи ҷамъиятӣ, иҷроии саривақтии супоришҳои роҳбария, ҳамкорӣҳои судманд ва мутақобила ба мақомоти корҳои дохилӣ, инчунин бахшида ба таҷлили ҷашни Милитсияи тоҷик бо сипосномаи Вазорати корҳои дохилии Ҷум-

ҳурии Тоҷикистон сарфароз гардонид шуд.

ҶОИЗА, ОРДЕН, МЕДАЛ ВА ДИГАР МУКОФОТҲОИ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН

Хизматҳои Эмомалӣ Раҳмон ҳам дар дохили кишвар ва ҳам берун аз он эътироф гардидаанд. Барои саҳми бебаҳо дар густариши ҷомеаи умумибашарӣ ӯ ба гирифтани Ситораи тиллоии Алберт Швейтсер ва унвони фахрии Профессори Академияи умумиҷаҳонии тиб дар соҳаи илмҳои гуманитарӣ сазовор дониста шудааст. Ӯ дар ҷаҳон аввалин сиёсатмадорест, ки ин мукофоти олиро соҳиб гардидааст.

Соли 2005 дар арафаи ҷашни Ваҳдат боз як ҷоизаи оӣ-медали тиллоии "Барои таҳкими сулҳ ва ризоияти байни халқҳо"-и Федератсияи байналмилалии сулҳ ва ризоият насиби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон гардид. Эмомалӣ Раҳмон дар байни сарони кишварҳои Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил аввалин касе мебошад, ки ба гирифтани ин ҷоиза мушарраф гардидааст.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон дар солҳои гуногун ҳамчунин бо ордени алмосдори "Звезда мецената" (Ситораи сарпараст) - ҷоизаи олии ҷамъиятии Бунёди байналмилалии хайрияи "Меценаты столетия" (Сарпарастони аср), ордени "Қаҳрамони миллии Афғонистон - Аҳмадшоҳи Масъуд", ҷоизаи Бунёди байналмилалии нависандагон ва рӯзноманигорони Ҷумҳурии Туркия, ситораи ёкутии "Миротворец" (Сулҳовар), Медали тиллоии Маҷлиси халқи (Парлумони) Ҷумҳурии Мисри Араб, Нишони фахрии Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил, ордени Шӯрои олимпи Осиё, Медали тиллоии арҷгузорӣ ба Мавлоно Ҷалолиддини Балхӣ (Румӣ) -и ЮНЕСКО, Ордени тиллоии Эҳёи Роҳи Абрешим, Медали тиллоии ба номи Николай Блохин -мукофоти олии Академияи илмҳои тиббии Федератсияи Русия, Ордени "3 Ситора дараҷаи 1" бо занҷираи тиллоии Ҷумҳурии Латвия, ордени Князь Ярослави Ҳаким дараҷаи 1-и Украина, Нишони Покистон - олитарин мукофоти давлатии Ҷумҳурии Исломии Покистон ва дигар мукофоту ҷоизаҳо сарфароз гардонда шудааст.

ОРДЕНҲО

Қаҳрамони Тоҷикистон (аз 11 декабри соли 1999)
Ордени "Достиқ" дараҷаи аввал (Қазоқистон, 4 октябри соли 2002)
Ордени "Қаҳрамони миллии Афғонистон - Аҳмадшоҳ Масъуд" (Афғонистон, 28 апрели соли 2005)
Ордени "Князь Ярослави Ҳаким", дараҷаи аввал (Украина, 3 декабри соли 2008)[9]
Ордени "Се ситора" (Латвия, 9 июли соли 2009)
Ордени "Барои Хизматҳо" дараҷаи аввал (Украина, 15 декабри соли 2011)

Ордени "Ҳайдар Алиев" (Озарбойҷон, 12 июли соли 2012)
Ордени Президенти Туркменистон "Битараплык" (Туркменистон, 23 августи соли 2012)
Ордени "Ҳилол ва Ситора" (Кумитаи Байналмилалии мубориза бо терроризм, маводи муҳаддир ва ҷиноятҳои экологӣ "INTERSAFETY", 19 майи соли 2011)
Ордени Шӯрои Олимпи Осиё (Шӯрои олимпи Осиё, 8 апрели соли 2009)
Ордени Александр Невский (Русия, 26 феввали соли 2017) - барои саҳми бузург ва талошҳои созандаи иқдомҳои пайваста дар роҳи рушди бесобиқаи муносибатҳои гуногунҷанбаи байнидавлатӣ ва дӯстии халқҳои Тоҷикистону Русия

МЕДАЛҲО ВА ДИГАР МУКОФОТҲО

Медали тиллоии ҷашнӣ ба номи Абуалӣ ибни Сино (ЮНЕСКО, 5 ноябри соли 2002)
Нишони фахрии ИДМ (ИДМ, 2007)
Медали тиллоии Парлумони Ҷумҳурии Мисри Араб (Парлумони ҶМА, 16 июли соли 2007)
Мукофоти байналмилалии Пётри Кабир (Созмони ғайридавлатии "Иттиҳоди менеҷерҳои даврони нав" (Россия), 2002)
Медали тиллоии Федератсияи байналмилалии Сулҳ ва Ризоият (Федератсияи байналмилалии "Сулҳ ва Ризоият" (Қирғизистон), 4 августи соли 2004)
Мукофоти сулҳи СММ (СММ, 2007)
Ситораи ёкутии "Миротворец" (Иттиҳоди байналмилалии хайриявии "Миротворец", 25 июни соли 2007)
"Пешвои асри XXI" (Созмони ҷамъиятии Шӯрои Аврупоӣ, 18 августи соли 2011)

УНВОНҲОИ ФАХРӢ

Доктори фахрии Донишгоҳи миллии Киев ба номи Тарас Шевченко (2008)
Профессори фахрии Донишгоҳи Кухии Урал (2009)
Профессори фахрии Донишгоҳи давлатии Москва (2009)
Профессори фахрии Институти шарқшиносии Академияи илмҳои Россия (2009)
Профессори фахрии Донишгоҳи Синсзияни Хитой (2010)
Профессори фахрии Донишкадаи Давлатии Иқтисод ва идораи Туркменистон (23 августи 2012)

Манбаъ:

<https://ru.wikipedia.org>

WINDOWS 10 ANDROID - SMARTFON - RO BA KOMPYUTER MELAYVANDAD

Ширкати Microsoft ба барои зеркашӣ намудани тафсири навбатии санҷишӣ Fall Creators Update кушод. Fall Creators Update барои бозсозии дар пеш истодаи системаи амалиёти Windows 10 мебошад, ки ин тирамоҳ дар амал татбиқ шу-

данист. Яке аз функсияҳои муҳими он ин имконияти "пайваст" карда тавонистани Android-смартфон ба компютер мебошад.

Барои ҳамоян сохтани кори ду дастгоҳ, дар роҳандозии Windows 10 ба бахши Phone ("Телефон") ворид шудан ва ба Android бошад, замимаи таҷрибавии Microsoft Apps-ро аз рӯи истиноде, ки бо паёмак фиристода мешавад, насб кардан лозим аст. Пас аз анҷом додани ин амал истифодабарандагон дар экран калон саҳифаи сомонаҳое, ки қаблан дар браузерҳои мобилӣ кушода буданд, дида метавонанд. Инчунин, маводи аз он сомонаҳоро барои худ гирифта ё ба онҳо мавод ҷойгир карда метавонанд.

<http://tiroz.org>

ДАР КАДОМ ҲОЛАТ ИНСОН ЗУД АСАБОНЌ МЕШАВАД?

Аз рӯи мушоҳида эҳсос мекунем, ки калимаҳои ба истилоҳ "навбаромад", ки танҳо дар адабиёти илмӣ аксарашон маҳфуз буданд, имрӯз хеле серистеъмоланд. Ба мисол вожаҳои афсурдагию асабонӣ, ки миёни мардум "псих" ё ин ки "дипрессия" гуфта мешаванд. Ҳатто кӯдакони хурдсол бо гумони "псих" шуданашон ба қавле "алови чашм"-и мо калонсолонро гирифтаанд. Зеро дар сурати иҷро нашудани хоҳишҳои шон моро гунаҳкор мекунад, ки "псих"-ашон кардем. Чанде пеш зимни як суҳбати онлайнӣ аз равшиносе хоҳиш намудем, ки оид ба ин беморӣ маълумот диҳад.

"Маъмулан оқибати тарбияти нодуруст, танбалӣ, худхоҳӣ ва бадандешӣ инсонро ба ин беморӣ оварда мерасонад ва ба худкушӣ даст задани бархе шаходати гирифтори ба дипрессия аст", меғӯяд равшинос.

- Аксарият бо надостани иттилоъ дар хусуси ин беморӣ ба духтурон муроҷиат намекунад ё баъзан бо нодуруст мондани ташхис аз ҷониби пизишкон мариз гирифтори дараҷаи вазнини афсурдагӣ "дипрессия" мешавад. Дар сурати сари вақт аз пайи табобат нашудан, муолиҷаи он ҳам чун дигар бемориҳо душвор мегардад. Баъзе одамон барои табобати бемориҳои рӯҳӣ ё аз духтури равшинос маслиҳат гирифтанд, худдорӣ мекунад. Ё ин ки дар қайди пизишкони равшинос буданро иштибоҳан "демонагӣ" маънидод мекунад. Ҳол он ки асаби инсон бештар аз дигар узвҳои ӯ ба табобат ниёз дорад, зеро солимии ҷама узвҳои бадани мо аз асаб вобастагӣ дорад.

Ба суоли нишонаҳои ин беморӣ кадоманд, мусоҳиби мо чунин иброз дошт: "Дар

марҳилаи аввал ин беморӣ сабаби паст шудани зарфияти корӣ мегардад. Дилтангӣ, асабоният, изтироб, яъсу ноумедӣ, эҳсоси гунаҳгорӣ ва норизоӣ аз худ аломатҳои ин беморӣ мебошанд. Аломатҳои физиологии ин маризӣ инҳоянд: беҳобӣ, гумшавии иштиҳо, зудхасташавӣ ва дардамандшавии узвҳои бадан (ба мисоли мушакҳо, дилу меъда ва ғайраҳо)". Аксар ба он ақидаанд, ки бонувон шояд камтар ба бемориҳои равшин гирифтдор шаванд. Чун онҳоро ҷинси латиф ном меканд ва занон ба мушкилоти зиндагӣ тобоваранд. Аммо вақте зан-модаре аз мушкилии равониаш арз кунад, боиси хандахариши хонавода ва атрофиёнаш мегардад. Ба гуфтаи равшиносон хавфи гирифтдор шудани бонувон ба бемории афсурдагӣ ду маротиба зиёдтар мебошад. Зеро марҳилаҳои ҳайз, ҳомиладорӣ, давраи пас аз ҳомиладорӣ, безуретӣ ва климакс, инчунин нисбат ба мардҳо қувваи ками ҷисмонӣ доштани онҳо ва чун зан зери хушунати хонаводагӣ буданашон низ сабаби дипрессия (афсурдагӣ) шуда метавонанд.

Ҷама дардро давоест, гуфтаанд. Агар шумо чунин аломатҳоро дар худ эҳсос намудед, ҳарчӣ зудтар ба духтури равшинос муроҷиат намоед, зеро аз шикваву ибрази ҳолати равонӣ ба наздикон дида, ба табиб муроҷиат намудан, роҳи ҳалли мушкилист. Дар чунин ҳолатҳо ба беморон доруи равшандармонӣ тавсия дода мешавад. Бояд қайд намуд, ки дар баробари ташхису табобати саривақтӣ ин гуна беморон ба дастгирии равонии аҳли оила эҳтиётдоранд. Кафолати шиғои комил аз гирифтори афсурдагӣ ин иҷрои саривақтӣ тавсияҳои дар боло зикргардида аст.

Шерон бештар рӯзона хоб мераванд ва аз ҷама зиёд онҳо то 20 соат метавонанд хоб рафта, организми худро барои шикори сайди нав боқувват намоянд. Аксар вақт шабона туъмаи худро соҳиб мешаванд.

ФАКТҲОИ АҶИБ АЗ ШОҲИ ҲАЙВОНОТ

Дар зиндагӣ ҷама чиз дар муҳити худ дорой пешво ва ё шоҳ мебошад. Масалан, шоҳи фанҳо математикаро мешуморанд ва ё дар ҷангал шерро шоҳи ҳайвонот меҳисобанд. Инҳо бесабанд нестанд. Қувваву иродаи шоҳон нисбати дигарон зиёдтар аст. Ана барои ҳамин онҳо чунин унвонро ба худ гирифтаанд.

Шер - шоҳи ҳайвонот беҳуда нест албатта. Чарро дигар ҳайвон ва ё хазандаву даррандаро неву танҳо шерро шоҳи ҳайвонот меғуянд? Оё боре андешидед? Аксарияти одамон бар он ақидаанд, ки шерро хато шоҳи ҳайвонот ном меканд. Аммо дар гуфтугӯи аз забон ба забон гузаштан ин ҳайвони чолюк дар тамоми сайёра чунин унвонро ба худ соҳиб гардидааст. Ҳоло яқинд факти аҷибро дар бораи шерон пешниҳоди Шумо мегардонем.

- Шерон ягона ҳайвоноте ҳастанд, ки

ба ҳамдигар иттифоқанд. Онҳо бештар шабона фаъол буда, дилхоҳ сайдро ба доми худ меафтонанд. Суръати ҳаракати ҳаҷ ҳайвони дигаре ба суръати ҳаракати шерон баробар шуда наметавонад. Ҷаҳиши онҳо низ дар як ҷаҳидан то 10 метрро ташкил медиҳад.

- Онҳо гарчанде ба монанди дигар ҳайвонот азимҷусса набошанд ҳам, бисёр чолоку хушёранд. Вазнашон метавонад то 320 кг шаванд.

- Синну соли шерон аз нигоҳи муҳаққиқон ба ҳисоби миёна 13 солро ташкил медиҳад. Аз ин синну сол зиёд умр ба сар бурдани онҳо ба шумораи хеле камашон рост меояд.

- Шер танҳо тули чор шабонарӯз метавонад бе об зитндагиашро идома диҳад. Аз ин муҳлат зиёдтар ба шерон мутобиқ нест. Дар ҳолати саҳт ташна мондан онҳо 20 дақиқа лозим, ки аз об сер шаванд.

- Айни ҳол дар тамоми кураи замин наздики 50 ҳазор шер маҷуд аст.

- Шерон бештар рӯзона хоб мераванд ва аз ҷама зиёд онҳо то 20 соат метавонанд хоб рафта, организми худро барои шикори сайди нав боқувват намоянд. Аксар вақт шабона туъмаи худро соҳиб мешаванд.

- Шикори шерон дар тамоми ҷаҳон манъ карда шудааст. Ҳаҷ як шикорчиё хуқуқ надорад, ки шеронро шикор кунад.

НАМЕТАВОН 1,5 МИЛЛИАРД ИНСОНРО 1400 СОЛ ФИРЕБ ДОД

Муаллифи китоби "100 ШАХСИЯТИ БУЗУРГИ ТАЪРИХ" Майкл Ҳарт 28 соли умри гаронашро сарфи таҳқиқ ва навиштани ин китоб намуд. Пас аз итмоми ин китоб дар суҳанронияш дар Лондон бузургтарин шахсияти таърихро эълон намуд, аммо мардум саводу ғавғо бардоштанд то суҳанашро қатъ намоянд... ӯ суҳанашро идома дода гуфт:

Марде дар як деҳаи хурде бо номи Макка ба мардум гуфт: ман фиристодаи Худо ба сӯи шумо ҳастам... Омадаам то ахлоқи некуро пурра кунам. 4 кас ба ӯ имон овард... Ҷамсараш, дӯсташ ва ду кӯдак.

Имрӯз пас аз гузашти 14 аср шумори мусалмонон худуди 1,5 миллиард гузашта ва дар ҳоли афзоиш аст, ҳаҷ имконе надорад, ки ӯ дар даъво-

яш дурӯғӣ бошад зеро умри дурӯғ кӯтоҳ аст, муҳол аст дурӯғ 1400 умр бушинад... Ҷамон гуна, ки номумкин аст як шахс 1,5 миллиард мардумро фиреб диҳад.

Ин шахси бузургтарини таърих Муҳаммад (с) аст. Инҷо буд, ки ба эҳтиромии ин марди бузург хомӯшии даҳшатарегезе толорро фаро гирифт. Салому дурӯд бар ӯ бод.

Что от тебя исходит - к тебе и возвращается...

АКСҲОИ ГҶЁ

БАЪЗЕ ВАҚТ БАРОИ ХУШБАХТ МОНДАНИ ДИГАРОН, ЛОЗИМ МЕОЯД, КИ ЯК ҚАДАМ БА ҚАФО ГУЗОРЕМ...

ХАРҶИ МАБЛАҒИ ЯКМОҶИНАИ ДОНИШҶӮ

(Сӯҳбат бо 15 донишҷӯ аз шахру ноҳияҳои вилояти Сӯғд)

450 СОМОН	200 СОМОН
120 СОМОН	70 СОМОН
10 СОМОН	50 СОМОН
30 СОМОН	40 СОМОН
5 СОМОН	100 СОМОН

МАБЛАҒИ УМУМӢ БАРОИ ЯК МОҶ (ба ҳисоби миёна)
1075 СОМОН

© Шамшод Мирзоев, "Зира Медиа", Хучанд

ГОЛИБИ КРОССВОРД МУАЙЯН ШУД!

Ба кроссворди шумораи гузашта 9 нафар хонанда ҷавоб пешниҳод кард: Сафаров Фирӯз (22.11.2019, соати 14:48, 25 хато), Зокиров Меҳриддин (23.11.2019, соати 08:39, 7 хато), Сафаров Гулмаҳмад (23.11.2019, соати 10:24, 5 хато), Авазов Сайнуриддин (23.11.2019, соати 11:00, 4 хато), Қодирова Маърифат (23.11.2019, соати 11:05, 8 хато), Муҳаммадҷони Баҳром (25.11.2019,

соати 07:49, 3 хато), Исуфзода Фарида (25.11.2019, соати 13:03, бехато), Исмолов Азизулло (25.11.2019, соати 15:52, 6 хато), Раҳматов Хисрав (27.11.2019, соати 08:39, 10 хато). Аз 9 нафар танҳо 1 нафар Исуфзода Фарида ҷавобҳои кроссвордро бехато ба идора пешниҳод кардааст. Аз ин рӯ, Исуфзода Фарида ғолиб

шуморида мешавад. Хонандае, ки ҷавобҳои худро аз назар гузаронидан меҳоҳад, менавонад ба идораи рӯзнома таширф биварад. Мӯҳлати қабули ҷавобҳои кроссворди мазкур то 20.12.2019 муайян шудааст.

Оне, ки зуд оташин мешавад → Дилсӯзӣ → Сагпарвар → Муфаттиш

Ромшуда → Номи ҳарфи арабӣ → Неқдадам → Суффаи тахтагӣ

Ба ҳама молиш хӯрдани ҷисм → Рӯирист → Китоби аввалини мактабиён → Номи ҳарфи арабӣ па кӯҳи паориён → Асбоби дуэлектродии электровакуумӣ

Тамғаи мошини хоричӣ → Тамғаи мовъе, ки ба системаи торқозийфендошанд → Қуллаи сӯзан → Обила, нағзак → Дар мағоза баъди харид ин хучқатро медиҳанд

Педагог ва нависандаи рус → Ҳарфи якуми алифбои юнонӣ → Чорводори мугул → Дарё дар Сибири Фарбӣ → Раҳами мушаххаси андозсупор → Нависандаи ... Балзак → Шиква, шикоят → «Ожанг» ва ҳам кишварии ҳамсоя

Гӯяндаи ҳақиқат, ростгӯӣ → Қотили Пушкин → Хато, айб → Қач → Барномаи Маслюков дар ТВ ҶР → Ҳиссачи ишоратии лаҳҷавӣ

Қишлоқи ҳамсоя → Таом аз хамаи бурида → «Фамилия»-и ўву Хофиз Яқ аст → Чавобҳои кроссворди шумораи № 16 (298) аз 21.11.2019 → Нашишта → Муқобили астар → Парҳези рамазон

Тими футболи Бразилия → Асбоби зарбӣ, доира → Анонс → Электрод → Садои булбул → Хушрӯй, зебӣ, чамол

11-метраи футбол дар асл 12-тоӣ ин воҳид аст → Фанни Нютон ва Эйнштейн → Чумхӯрӣ дар Қафқоз → Шаҳри орузҳои Остап Бендер → Металл → Ҳамсуҳбат → Ҳарфи алифбои форсӣ → Чидду чаҳд

Санги қиматбаҳо → Нью... шахр дар ИМА → Осишгоҳ дар Белгия → Вилоят дар Ўзбекистон → Пешмузд → Тахтаи чархдори варишӣ → Дарё дар Русия → Ҳазрати Одам - Адам, Моҳавво - 7

Таскиндиҳанда

ДИҚҚАТ!

ХОНАНДАЕ, КИ ПЕШ АЗ ҲАМА КРОССВОРДРО БЕХАТО ПУР КАРДА, БА ИДОРАИ РҶЗНОМА ПЕШНИҲОД МЕКУНАД, БО МУКОФОТИ ПУЛӣ ДАР ҲАҶМИ 200 СОМОНӢ ҚАДРОНӢ КАРДА МЕШАВАД.

Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат

Эмомалӣ Раҳмон:

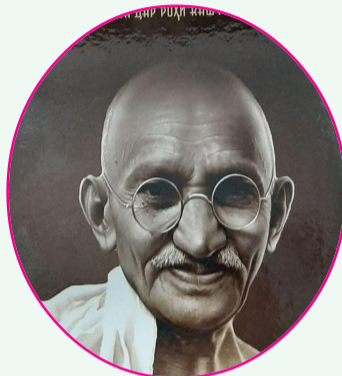
Халқи тоҷик аз замони хеле қадим то даврони навин ба суннати парчамдорӣ арҷи хосса мегузорад ва ин амалро беҳтарин нишонаи ҳувияти миллӣ ва нангу номуси ватандорӣ мешуморад.

www.khovar.tj

СУХАНИ МОНДАГОР

МАҲАТМА ГАНДӢ

Инсон, ки ғарқ шуд, қатъан мемирад: чи дар дарё, чи дар рӯё, чи дар дурӯғ, чи дар гуноҳ, чи дар хӯшӣ, чи дар қудрат, чи дар қаҳл, чи дар инкор, чи дар ҳасад, чи дар бухл, чи дар кина, чи дар интиқом. Мувозиб бошем, ғарқ нашавем. Инсон будан худ ба танҳои як дини хос аст, ки пайравони чандоне надорад.

ПАЙЗОМ

Рӯзи 30-уми ноябри соли 2019 дар Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-036 Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон саромӯзгори кафедраи таҳсилоти ибтидоии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ ШАРИФОВ БАХТОВАР ФАЙЗО-ВИЧ дар мавзӯи "Шароитҳои иҷтимоӣ-педагогии мутобиқшавии кӯдакони имконияташон маҳдуд ба муҳити таҳсилоти махсус дар Ҷумҳурии Тоҷикистон" (дар мисоли муассисаҳои шаҳри Кӯлоб) барои дарёфти дараҷаи илми номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 6D010300 - Педагогика ва психология, 13.00.01- Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) зери роҳбарии доктори илмҳои педагогӣ Иззатова Муҳаббат рисолаи

номзадиашро бо муваффақият дифоъ намуд.

Раёсати Донишгоҳ ба муҳаққиқ ва роҳбари илмиашон ин комёбиро сидқан таҳният гуфта, дар қорҳои минбаъдаи илмӣ-тадқиқотиашон муваффақиятҳои нав ба навро таманно менамояд.

НЕКӢ БАРМЕГАРДАД

Соли 1966 писари 4 - солае бо номи Роҷер Лозер дар баҳр, дар наздикии шаҳри Салеми Амрико, ғарқ мешавад. Хушбахтона, уро зане бо номи Элис Блейз наҷот медиҳад.

Соли 1974, вақте Роҷер 12 - сола буд, дар ҳамон баҳр оббозӣ мекард. Нохост мебинад, ки марде дар об фуру рафта истодааст. Ӯ мардро наҷот медиҳад. Маълум мегардад, ки мард шавҳари Элис будааст.

Таҳияи Гулистон МАВЛОНАЗАРОВА

ШЕЪРҶО БАРОИ КӢДАКОН

ҚУЛФИНАӢ ШИНОӢДЕМ
Борон бориду борид,
Аз бом шориду шорид,

Маҳину борик борид,
То шоми торик борид.
Замин гардида нармак,
Нармак монанди хафак,
Ҳамроҳи бобом рафтем,
Ба боги боло рафтем.
Ману бобом якҷо,
Қулфинайҳо шинондем.
Қулфинайҳо бор доданд,
Бори фаровон доданд,
Чанд дона аз меваш,
Аз меваш пӯхтааш,
Чид ба очам бурдам,
Ба дилу қонам бурдам.
Очаам гуфто ба ман:
Ба сад даро, қонакам.

ГИРЯ НАКУН, ДОДАРҚОН
Додарқони қонакам,
Ақиқу марқонакам,
Қумрии хушрӯякам,
Булбули хушхонакам,
Қатраи боронакам,
Шохчаи райҳонакам,
Навдаи бодомакам,
Лухтаки сари дастам,
Оҳубарраи мастам,
Садбарги тари хона,
Дастагули ягона,
Гиря накун, додарқон,
Очам хамир мекунад,
Баҳри бибиҷонамон,
Кулчафатир мекунад.

Бобоҳон ҚӢРАЕВ,
саромӯзгори кафедраи
таҳсилоти ибтидоӣ

МУАССИС:

ДОНИШГОҶИ ДАВЛАТИИ КӢЛОБ
БА НОМИ АБӢАБДУЛЛОҶИ
РӢДАКӢ

ҲАӢАТИ МУШОВАРА:

АБДУЛЛО ҲАБИБУЛЛО,
доктори илмҳои физика ва
математика, профессор, узви
вобастаи АИ ҚТ, ректори
Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба
номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ

КАРИМОВ САМАРИДДИН,
доктори илмҳои химия,
профессор, узви пайвастаи АМТ

ИБОДОВ МАҲМАДУЛЛО,
доктори илмҳои фалсафа,
профессор

ҶУМӢАҲОН АЛИМӢ,
доктори илмҳои филологӣ,
профессор

ХОЛИҚОВ САФАР,
номзади илмҳои химия

ХУДОЙДОДОВА ШАРОФАТ,
номзади илмҳои филологӣ,
дотсент

ҒУЛОМОВ ИСЛОМ,
доктори илмҳои педагогӣ,
профессор

АБДУЛЛОЕВ МАҲМУД,
доктори илмҳои таърих,
профессор

МИРЗОЕВ САЛИМ,
доктори илмҳои педагогӣ,
профессор

ЗАФАР МИРЗОӢН,
ховаршинос, профессори
фаҳрии донишгоҳ

САРМУҲАРРИР:

ҶАҲОНГИР РУСТАМШО

КОТИБИ МАСЪУЛ:

ГАДОМАД ЗУЛФИЕВ

САҲИФАБАНД:

МУНИСА КАРИМОВА

Андеша ва ақидаҳои нашршудаи
шахсии муаллифон дар мақолоти
гузоришхо ақидаи расмӣ ҳаёти
эҷодии рӯзнома махсуб намешавад.
Дурустии асноду далели мақолаҳо ба
ухдаи муаллифон аст.

Рӯзнома дар ҚДДМ
"Мега-принт" ба таъб расидааст.
Адади нашр 5000

Нашрия дар Вазорати
фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон №030/
РЗ-97, 30.08.2017 аз нав ба қайд
гирифта шудааст.

Маводҳо бо забонҳои
тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ нашр мешаванд.
Рӯзнома тариқи обуна дастрас
мегардад.

НИШОНӢ:

735360. ш.Кӯлоб, кӯчаи С. Сафаров 16
E-mail: anvor.donish@kgu.tj
Телефон: қорӣ: (83322) 3- 31- 15,
мобилӣ: 985-16-75-69; 981-00-02-19